Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : T. v.d. Wiel
Zaakdossiernummer : **ZK20.00755**
Documentnummer : **2024.02185**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over vaststelling kerkenvisie Loon op Zand**
Beleidsprogramma	:	**2.2 Sport, cultuur en welzijn**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding
Door een algemene terugloop van het ledenaantal van kerken zetten zich steeds minder vrijwilligers in voor het behoud en beheer van kerkgebouwen. Ook ontvangen kerkbesturen door de terugloop steeds minder geld. Hierdoor komt het onderhoud van de gebouwen onder druk te staan. Deze landelijke trend is ook zichtbaar in onze gemeente. De kerken spelen een belangrijke rol in de uitstraling van onze kerkdorpen. We willen daarom waar mogelijk leegstand van kerken voorkomen en het religieuze erfgoed behouden. Als er leegstand dreigt, is het de bedoeling dat de kerkenvisie kaders biedt voor herontwikkelingsmogelijkheden.

De kerkenvisie is opgesteld in samenwerking met Arcadis Nederland BV. De ontwerp kerkenvisie lag van donderdag 14 december 2023 tot en met woensdag 24 januari 2024 ter inzage. Iedereen kon in die periode een zienswijze kenbaar maken op de ontwerp kerkenvisie. We ontvingen 4 zienswijzen.

Beslispunten
Wij stellen u voor:
1. De ontwerp ‘Kerkenvisie Loon op Zand’ gewijzigd vast te stellen.

Beoogd effect
Met de kerkenvisie willen we tot een integrale visie op de kerkgebouwen van de gemeente Loon op Zand komen. De kerkenvisie richt zich uitsluitend op de kerken binnen de gemeentegrenzen en niet op het overige religieuze erfgoed.

Argumenten
1.1 Als gevolg van ingekomen zienswijzen passen we de kerkenvisie op onderdelen aan.
In de periode dat de ontwerp kerkenvisie ter inzage lag ontvingen we 4 zienswijzen. In de bijgevoegde ‘Nota zienswijzen en ambtshalve aanpassingen’ zijn de zienswijzen samengevat en per onderwerp voorzien van een antwoord. Als gevolg van de zienswijzen passen we de kerkenvisie op onderdelen aan.

Zo passen we onder andere het hoofdstuk over de historische ontwikkeling (hoofdstuk 5) aan. We hebben hier nu de hoofdlijn van de historie beschreven. Ook passen we de rolverdeling tussen parochie, bisdom, gemeente en andere betrokkenen aan. De uiteindelijke keuzes met betrekking tot

sluiting en/of herbestemming liggen bij de parochie (eigenaar) en het Bisdom en niet bij de gemeente of andere stakeholders. Verder voegen we stichting STERK toe aan de stakeholderanalyse in hoofdstuk 3 en de Lintenvisie 2018 voegen we toe in de beleidsanalyse. Tot slot halen we de voormalige Joodse begraafplaats uit de inventarisatie, zodat we de inventarisatie richten op het nog aanwezige erfgoed.

Naast aanpassingen als gevolg van zienswijzen voeren we ambtshalve diverse tekstuele aanpassingen door en passen we enkele feitelijke onjuistheden aan.

1.2 Met de kerkenvisie willen we tot een integrale visie komen op de kerkgebouwen van onze gemeente.
Het doel van de voorliggende kerkenvisie is tot een integrale visie op de kerkgebouwen van de gemeente Loon op Zand te komen. De kerkenvisie richt zich uitsluitend op de kerken binnen onze gemeentegrenzen en niet op het overige religieus erfgoed. Voor de volledigheid is het aanwezige religieus erfgoed wel geïnventariseerd. Voor alle kerken maakten we een gebouwenpaspoort met algemene informatie over het gebouw en de redengevende beschrijving van de monumentale complexen.

In de kerkenvisie stelden we de volgende doelen:
- Het voorkomen van de leegstand van de kerkgebouwen binnen de gemeente Loon op Zand.
- Het verschaffen van inzicht in het huidig gebruik van de kerkgebouwen binnen de gemeente Loon op Zand op de middellange termijn en de stand van zaken bij de verschillende kerkenbesturen.
- Een duidelijke uitwerking van de procesaanpak waarin verschillende stappen, uitdagingen en mogelijkheden zijn uitgewerkt.
- Inzicht in de mogelijkheden voor bestuurlijke ondersteuning bij nevenbestemming en/of herbestemming.
- Uitwerken van een richtinggevend visiedocument.

1.3 Tijdens de totstandkoming van de kerkenvisie spraken we met stakeholders en hielden we een bewonersenquête.
Bij de totstandkoming van de kerkenvisie is onder andere samengewerkt met verschillende stakeholders. We maakten een stakeholderanalyse om te bepalen welke organisaties een rol dienden te spelen bij het opstellen van de kerkenvisie. Op basis van deze analyse ging Arcadis namens de gemeente in gesprek met onder andere kerkenbesturen van de Parochie H. Willibrord en de Hersteld Hervormde Kerk Gemeente Loon op Zand en Heemkundekringen De Ketsheuvel en Loon op ’t Sandt.

Hierna hielden we een bewonersenquête om van inwoners te horen wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van de kerkgebouwen in de gemeente Loon op Zand. Deze werd bijna 200 keer ingevuld.

1.4 De procedure is nu zover dat uw raad kan besluiten over de vaststelling van de kerkenvisie.
De procedure van de kerkenvisie is inmiddels zover doorlopen dat uw raad een besluit kan nemen over de vaststelling ervan. De vast te stellen kerkenvisie, dus inclusief de aanpassingen ten opzichte van de ontwerp kerkenvisie, is bijgevoegd.

Kanttekeningen
1.1 Vanuit de Hersteld Hervormde Kerk Gemeente Loon op Zand was er geen behoefte aan een kerkenvisie.
Uit gesprekken met de Hersteld Hervormde Kerk Gemeente Loon op Zand bleek dat deze kerk nog zeer vitaal is, met een bruisend verenigings- en jongerenleven. Er was daarom vanuit de Hersteld Hervormde kerk Gemeente Loon op Zand geen behoefte mee te werken aan de kerkenvisie.
Bij de R.K. Parochie H. Willibrord was wel de behoefte mee te werken aan deze visie.

Financieel

Onze gemeente ontving van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een decentralisatie-uitkering van € 25.000,-. De RCE is onderdeel van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De uitkering gebruiken we om de Kerkenvisie op te stellen (productkosten). De uitkering dekt de productkosten. Vanuit onze organisatie is daarnaast ambtelijke ureninzet benodigd voor begeleiding van het proces. Deze uren vallen onder Monumentenzorg.

Voortgang

De procedure van de kerkenvisie is inmiddels zover doorlopen dat uw raad een besluit kan nemen over de vaststelling ervan. De vast te stellen kerkenvisie, dus inclusief de aanpassingen ten opzichte van de ontwerp kerkenvisie, is bijgevoegd.

Communicatie

Bij de totstandkoming van de kerkenvisie werkten we onder andere samen met verschillende stakeholders. Ook hielden we een bewonersenquête (zie ook het kopje ‘Argumenten’), waarvoor we artikelen plaatsten in de lokale bladen en berichten op social media. Ook richtten we een webpagina in met een link naar de enquête.

De visie wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Bijlagen

- Vast te stellen ‘Kerkenvisie Loon op Zand’ (2024.03509).
- Nota zienswijzen en beantwoording zienswijzen ‘Kerkenvisie Loon op Zand’ (2024.02193).

Het college van burgemeester en wethouders;

de secretaris,	de burgemeester,
N. van Mourik	J. van Aart

Conceptbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 maart 2024, nummer 2024.02184

b e s l u i t :

1. De ontwerp ‘Kerkenvisie Loon op Zand’ gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,